

Kursbeskrivning

&

riktlinjer

för

Ämnes-VFU I

Syftet med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att förankra lärarutbildningen i konkreta och praktiska erfarenheter av undervisning och lärande. Målet är att få en växelverkan mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen, mellan teori och praktik. Reflektionen och diskussionen tillsammans med lärarna i verksamheterna är viktiga komponenter för att studenterna ska kunna sätta sig in i och förstå komplexiteten i läraryrket.

(ur VFU-guiden)

Examinator & kursansvarig: Pernilla Johansson

Välkommen till kursen Ämnes-VFU I

I den här kursen ska du tillämpa dina kunskaper från tidigare kurser, det vill säga, det är nu teori ska omsättas i praktik. Under denna fem veckor långa VFU-period ska du träna på och utveckla ett relationellt, situationsanpassat och didaktiskt ledarskap med särskilt fokus på undervisning i ämnena svenska, engelska och matematik. Det innebär att du måste återknyta inte bara till de tidigare utbildningsvetenskapliga kärnkurserna som *Ledarskap, didaktik och lärande* samt *Didaktiskt ledarskap*, utan även till ämneskurserna *Svenska I, Engelska* och *Matematik I*.

Riktlinjer

Under denna VFU ska du undervisa i ämnena svenska, engelska och matematik, men du kan så klart även undervisa i andra ämnen utöver dessa om det finns möjlighet. Du ska nu träna på och utveckla din ledarskaps- och didaktiska kompetens utifrån de teoretiska perspektiv, beprövad erfarenhet och vetenskapliga utgångspunkter som du har läst om i tidigare kurser, inklusive *Matematik I* som du läser denna termin. En central del är att kunna skapa och upprätthålla relationer med eleverna, anpassa ditt sätt att kommunicera och att leda klassen med tydlighet och med struktur. Ytterligare område som är viktiga är att kunna planera undervisning utifrån konstruktiv länkning, att formulera och tydligt kommunicera konkreta lärandemål, och att kunna omvandla ämneskunskapsstoff till en begriplig nivå för målgruppen elever.

Du bör nu börja träna på att försöka inkludera alla elever i undervisningen, att väcka deras intresse och nyfikenhet samt att aktivera och engagera dem. VFU är ett tillfälle att få träna på att vara lärare och att undervisa, och det är först i slutet av perioden som bedömningen av dina färdigheter ska göras. Försök därför att utmana dig själv och tänka på att träna på det som känns svårt. Våga misslyckas för att utvecklas! Ha hela tiden progressionsmatrisen och bedömningsrapporten till hands för att stämma av med din handledare att du är på väg mot målet i bedömningskriterierna.

VFU-perioden är 24 dagar på övningsskolan. Din arbetstid är 40h/vecka och du ska vara på skolan minst 35h/vecka. Du ska delta som rastvakt, vid möten, APT och alla andra uppdrag och aktiviteter som läraruppdraget innebär och som din handledare och dennes kollegor deltar vid. Om din handledare inte är på skolan vid något tillfälle kan du följa någon annan i kollegiet. Tänk på att du behöver planera din undervisning under din arbetstid på skolan. Ibland krävs det att man också behöver ta tid för planering under de fem återstående timmarna av arbetsveckan. Dessa fem timmar kan också ägnas åt att skriva reflektionsloggar inför handledarsamtalen. Planera in tiden för att skriva reflektionsloggarna så att du hinner med det inför handledningssamtalet.

Inför VFU

Inför VFU (exempelvis på VI-dag i Matematikkursen) ska du kontakta din VFU-handledare för att stämma av vilka områden du ska undervisa om och framför allt är det viktigt att ni kommer överens om vad dina första undervisningsmoment ska innehålla och när de ska genomföras. Förbered sedan så mycket du kan inför ditt första undervisningstillfälle. Tänk på att använda dig av metoder och material som du har med dig från ämnes- och UVK-kurserna. Du planerar inte hela VFU-perioden innan du startar den utan detta görs i samtal med handledaren när perioden startar.

Målen som du ska uppnå finns i bedömningsrapporten. Läs igenom denna och ha bedömningskriterier och progressionsmatrisen tillgänglig under VFU:n för att kunna staka ut din riktning mot målen tillsammans med din handledare.

Under VFU

Under den första veckan av din VFU-period ska du komma i gång med att planera dina undervisningsmoment och därför är det inte lämpligt att lägga in för mycket undervisning den veckan. Första veckan behöver du dessutom tid för att bekanta dig med klassen, observera handledare och eventuellt andra lärare som undervisar i svenska, engelska och matematik, och allmänt vara en del av lärarlaget. När du har haft möjlighet att planera moment är det sedan lättare att öka undervisningstiden så att du får träna tillräckligt för att utveckla såväl dina ledarskapsfärdigheter som undervisningsfärdigheter. Det innebär att din undervisningstid ökar under perioden, och du ska få möjlighet att träna, testa, misslyckas och testa igen innan du bedöms. Bedömningen görs i princip sista dagen på VFU-perioden.

Under denna period kommer en besökande lärare att observera en av dina lektioner och därefter ha ett trepartssamtal med dig och handledaren. Ni samtalar då om din genomförda lektion, ditt ledarskap och din didaktiska kompetens. VFU-ledaren på övningsskolan samordnar tider för besök. Inför besöket ska du skicka din lektionsplanering till den besökande läraren och i denna ska du också motivera din planering. Den besökande läraren ska efter trepartssamtalet skicka en dokumentation av samtalet till dig och din handledare.

Be handledaren att använda MOSO för att filma eller fotografera dig i undervisningen. Filmen/foton ska sedan användas som underlag för de formella handledningssamtalen. Du kan också be en annan student att filma dig. Tänk på att mer informella samtal med handledaren i anslutning till din undervisning är värdefull konstruktiv återkoppling. Det är därför viktigt att föra anteckningar och reflektera kring din undervisning varje dag.

Reflektionsloggar, självvärdering och MOSO

Du ska alltså lämna en skriftlig reflektionslogg till din handledare varje vecka inför handledningssamtalet. Använd mallen för reflektionslogg som finns på webbsidan. Under rubriken "Inför samtal med VFU-handledaren" reflekterar du över det som du har

gjort under ditt lektionspass eller något annat moment och händelser utanför själva lektionen. Din skriftliga reflektionslogg ska utgöra ett underlag för handledningssamtalet.

Lägg in din reflektionslogg i ett Workspace-rum i MOSO. Under denna VFU-period innebär det att du gör fem reflektionsloggar i fem olika Workspace-rum. Du bjuder in din handledare till rummet. Välj minst ett lektionspass per ämne, det vill säga undervisning i svenska, engelska och matematik, så att du får handledningssamtal kring respektive ämne. Se gärna till att du också har filmat vid dessa pass. Du kommer att få muntlig återkoppling från din handledare. Efter handledningssamtalet reflekterar du skriftligt i loggen under rubriken "Efter samtal med VFU-handledaren". Du ska också skriva fram hur du kan utveckla ditt lärarskap framöver.

I slutet av VFU-perioden samtalar du med din handledare om måluppfyllelsen i bedömningsrapporten. Ni ska båda signera och handledaren ska sedan skanna in och maila dokumentet till VFU-ansvarig i kursen. Du behåller originaldokumentet i din VFU-pärm.

Efter avslutad VFU utgår du från reflektionsloggarna för att skriva din självvärdering. Du kan inte ha med allt innehåll i dina loggar utan du måste göra ett urval när du skriver din självvärdering. Men det betyder att i praktiken påbörjar du din självvärdering genom arbetet med reflektionsloggarna eftersom dessa utgör underlag för självvärderingen. Använd den kursspecifika mallen för självvärdering som finns på vår VFU-webbplats.

Sammanfattning

Inför VFU:

- kontakta handledaren om undervisningsmoment för första tillfället
- gör en planering för ditt/dina första undervisningsmoment

Under VFU:

- planera undervisning i svenska, engelska och matematik
- genomför undervisning i svenska, engelska och matematik
- ser till att handledaren filmar sekvenser av dina lektionspass
- skriver fem reflektionsloggar och har fem handledningssamtal
- observerar och deltar läraruppdragets olika aktiviteter
- besökande lärare observerar en lektion och har ett trepartssamtal

Efter VFU:

- se till att handledaren mailar bedömningsrapporten till VFU-ansvarig
- självvärderingen skrivs klart utifrån påbörjade reflektionsloggar och samtal respektive uppgifter vid efterseminariet

Seminarier i kursen

Förseminarium: Ha din VFU-pärm till hands. Läs igenom VFU-guiden och se över bedömningskriterier och progressionsmatris inför passet. Under seminariedagen ges information om bland annat MOSO, inspirationsföreläsning i ämnesdidaktik i de ämnen som ni ska undervisa i. Avslutningsvis berörs hur de personliga målen kan formuleras.

Efterseminarium – sista kursdag: Att ta med och skicka in inför seminariet:

- en av dina lektionsplaneringar i respektive ämne som kan diskuteras i grupp. Se information på Blackboard.
- kurslitteratur och den ämnesdidaktiska kurslitteraturen från svenska-, engelska- och matematikkursen som finns i referenslitteraturen/angavs vid förseminariet.

Om inte samtliga VFU-dagar är genomförda vid tidpunkten för efterseminariet ska du meddela examinator om situationen. Bedömningsrapporten och självvärderingen lämnas in när alla dagar är genomförda. Bedömningsrapporten lämnas då till examinator enligt en avtalad tidpunkt. Självvärderingen lämnas in på en anvisad inlämningsplats på Blackboard.

Kursmål och bedömning

Bedömningskriterierna i bedömningsrapporten avser uppfylla följande kursmål:

Handledaren fyller i uppnådda mål och skriver också återkopplande kommentarer kring utvecklingsområden i bedömningsrapporten. Bedömningsrapporten är ett underlag för betygsbedömningen som görs av examinator. Denna del av bedömningen omfattar 6hp. Självvärderingen och seminarier omfattar övriga 1,5hp. För att uppnå VG på kursen krävs VG på båda examinationernas provkoder.

<i>Kursmål som ska uppnås</i>	<i>Område i bedömningsrapporten</i>
- kommunicera muntligt och skriftligt med elever på ett adekvat och begripligt sätt, samt interagera, skapa och upprätthålla relationer med elever och bemöta såväl individen som gruppen utifrån ett situationsanpassat sätt - leda, engagera och möta olika elevgrupper samt uppmärksamma och medverka till att bemöta och hantera uppkomna konfliktsituationer	A1. Kommunikation A2. Relations- skapande A3. Struktur
- utifrån konstruktiv länkning planera, formulera och kommunicera tydliga och konkreta lärandemål, som är anpassade till elevgruppen, samt genomföra och motivera undervisning med tydlighet, struktur, interaktion och särskilda elevanpassningar som skapar förutsättning för lärande - tillämpa korrekta och relevanta ämnesdidaktiska begrepp och perspektiv för att resonera och reflektera kring den egna praktiken - tillämpa korrekta och relevanta ämnesdidaktiska begrepp och perspektiv för att resonera och reflektera kring den egna praktiken - omvandla kunskapsstoff i ämnena svenska, engelska och matematik till en för eleverna adekvat nivå i undervisning i skolverksamhet, samt använda ett relevant och adekvat ämnesspråk för att förmedla såväl korrekta som relevanta ämneskunskaper och ämnesbegrepp i undervisningsmoment - göra enkla kartläggningar, analyser och utvärderingar av elevers lärande och kunskaper, samt tillämpa återkoppling som tydliggör elevernas kunskapsutveckling	B1. Planering B2. Undervisning & lärande B3. Ämneskunskaper & ämnesspråk B4. Utvärdering & bedömning av elevers lärande & kunskaper
tillämpa en professionell yrkesetik och ett professionellt förhållningssätt och omdöme samt en empatisk förmåga i mötet med elever och vuxna i skolverksamheten	C. Professionellt förhållningssätt
- reflektera kring pedagogiska situationer med beaktande av barns rättigheter, likvärdighet, jämställdhet och mångfald utifrån etiska aspekter, internationella överenskommelser och nationella styrdokument - granska, utvärdera, motivera och reflektera kritiskt, såväl muntligt som skriftligt, kring sitt ledarskap, sin planering och sina genomförda undervisningsmoment i relation till handledares återkoppling, ämnesdidaktiska teorier och beprövad erfarenhet - identifiera och formulera utvecklingsbehov och framåtsyftande mål för att förbättra såväl sitt ledarskap, sin undervisning som sin ämnesdidaktiska kompetens i ämnena svenska, engelska och matematik	D1. Kritisk reflektion kring den egna undervisningen, lärarrollen & utveckling D2. Självvärdering För- & efterseminarier.

Närvaro/Frånvaro

När det gäller närvaro på VFU är det övningsskolans skolans start- och sluttid som gäller. Det är viktigt att du är närvarande alla dagar under din VFU. Om du blir sjuk måste du meddela din skola att du inte kan komma. Om du inte har genomfört alla dina dagar väntar du med att lämna in bedömningsrapporten och självvärderingen tills samtliga dagar har tagits igen. Frånvaro tas alltid igen vid ett annat tillfälle. Vid längre frånvaro bör dagarna tas igen så sammanhängande som möjligt och i så nära anslutning som möjligt till den ordinarie VFU-perioden. Informera alltid kursens examinator om du inte har kunnat genomföra alla dagar inom ordinarie VFU-period.

Om du som student avviker från VFU utan att kontakta övningsskolan eller examinator/kursansvarig ges betyget U för en icke genomförd VFU. Handledaren skickar då in bedömningsrapporten digitalt till examinator och VFU-ledare på HH, för att rapportera antalet genomförda dagar.

Tänk på:

Tänk på att när du ska göra VFU på en **ny** övningsskola ska du enligt skollagen (2010:800) visa ett utdrag ur belastningsregistret för skolans rektor. Ha alltid ett aktuellt registerutdrag i din VFU-pärm! Länk till Polisen finns på VFU-hemsidan:
<http://www.hh.se/vfu>

Om du har frågor gällande VFU:n så titta i första hand i VFU-guiden som du hittar på hemsidan: <http://www.hh.se/vfu>

Ha en trevlig och lärorik VFU!